

Geachte raadsgriffie,

Graag wil ik via deze weg onderstaande informatie onder de aandacht brengen van de gemeenteraadsleden van de Gemeente Sittard-Geleen betreffende agendapunt 18b met als onderwerp 'Verklaring van geen bedenkingen nieuwbouw en uitbreiding varkensstal Rijstraat 102, Guttecoven (Geilen)'

Geachte raadsleden,

Als Natuur en Milieufederatie Limburg werken we al decennialang op een constructieve wijze samen met de provincie Limburg, gemeenten en vele andere partners. Wij zetten ons daarbij in voor een aantrekkelijk, natuurrijk, milieuvriendelijk en toekomstbestendig Limburg. Een leefbare provincie, voor mens, plant en dier. Met dit in het achterhoofd, geven we graag de volgende zaken mee voor de behandeling van agendapunt 18b met als onderwerp 'Verklaring van geen bedenkingen nieuwbouw en uitbreiding varkensstal Rijstraat 102, Guttecoven (Geilen)':

Het voorstel wordt nu gepresenteerd als een technische formaliteit om de weg vrij te maken om de vergunning voor de nieuwe huisvesting voor gespeende biggen (vanwege het wegvallen van de huisvesting in Duitsland) mogelijk te maken. Bij de beoordeling of de nieuwe activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening heeft de raad echter de bevoegdheid om te beoordelen of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat op basis van een afweging van de verschillende belangen. Naast de belangen van de ondernemer dienen expliciet óók de belangen van omwonenden en de natuur meegewogen te worden.

Leefomgeving omwonenden:

- Het voorstel stelt dat de geurnormen niet overschreden worden echter zonder inzicht te geven in de geureffecten van de uitbreiding op de omgeving. Als het gaat om het begrip 'goede ruimtelijke ordening' bij de beoordeling door de Raad van de afwijking van het bestemmingsplan is het belangrijk dat niet alleen maar naar het wel of niet overschrijden van de geurnorm vanuit de Wet geurhinder en Veehouderij gekeken wordt. Een recente zaak bij de Raad van State [Uitspraak 202101797/1/R2 - Raad van State](#) : "Over het betoog dat de geurnorm uit de Wet geurhinder en veehouderij niet wordt overschreden en dat een omgevingsvergunning met beperkte milieutoets is verleend, stelt de raad dat het al dan niet overschrijden van een individuele geurnorm niet bepalend is voor de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Volgens de raad gaat het om het gewenste woon- en leefklimaat, rekening houdend met de verwachte achtergrondgeurbelasting." Kortom, de Raad kan een bredere afweging maken, zelfs als de geurnormen niet overschreden zijn. Waarbij het ook nog belangrijk is om mee te geven dat de GGD-advieswaarden veel strenger zijn dan die geurnormen zoals door gemeenten worden gehanteerd: 5 odeur (OE) zijn in de kernen en 10 odeur (OE) in het buitengebied. En nog een recent advies van de Commissie MER over 'Big Pig City' uitbreiding te Egchel: "De Commissie wijst erop dat toename van de geurbelasting relevante inzichten zijn voor de besluitvorming, ook als geen sprake is van een normoverschrijding."

Natuur:

- Met deze uitbreiding is, ondanks toe te passen technieken, niet op voorhand uit te sluiten dat de stikstofdepositie niet toeneemt omdat:
 - o De luchtwasser die in de aanvraag opgenomen is (BW 2009.12.V4) inmiddels in de Regeling ammoniak veehouderij (Rav-emissiefactoren lijst) verouderd is en vervangen door BW 2009.12.V5 (<https://www.infomil.nl/publish/pages/130041/bwl-2009-12-v5.pdf> (uit <https://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/emissiearmestalsystemen/stalbeschrijvingen/#BWL2008tm2009>)).
 - o De luchtwassers van die 'generatie' BW 2009.12 in 2021 door WUR in de praktijk onderzocht zijn (<https://edepot.wur.nl/554345>). Daaruit blijkt dat in veel gevallen de theoretische emissiefactoren bij lange na niet gehaald worden. Een aantal voorbeelden: "Op locatie #2 had de biologische combi-wasser (BWL 2009.12) tijdens het oriënterend meetbezoek op 23-05-2019 een ammoniakverwijderingsrendement van 36%." En "Locatie #3 was een biologische combi-wasser (BWL 2009.12) en had tijdens het oriënterend meetbezoek op 20-05-2019 een hoge emissie van NOx met een mogelijke omzetting van ongeveer 40% van de ingaande ammoniak in NOx. Daarnaast was er een omzetting van ongeveer 10% van de ingaande ammoniak in N2O." en "Tijdens de metingen van het oriënterend bezoek op 02-07-2019 werd er geen ammoniak verwijdering gemeten bij de biologische combi-wasser (BWL 2009.12), sterker nog: in de uitgaande lucht werd een hogere concentratie (15 ppm) ammoniak gemeten dan in de ingaande luchtstroom (13 ppm)." Kortom, een contra-expertise op de Aeriusberekeningen rekening houdend met minder hoge Rav-emissiefactoren zou weleens kunnen betekenen dat er niet uit te sluiten is dat er significante negatieve effecten zijn op de omliggende natuur.
- In elk geval Grasbroek (waar de varkenshouderij aan grenst) heeft nu te leiden onder te hoge stikstofdepositie (zie o.a. <https://www.lltb.nl/cms/streambin.aspx?documentid=8544>).
- Daar bovenop komt nog dat de provincie Limburg medeondertekenaar is van het 'Convenant Regieorgaan Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij' (zie bijlage). Hierin staat expliciet opgenomen bij de doelen dat: "Aan het doel van een dierwaardige veehouderij mag geen afbreuk worden gedaan. Uitgangspunt is dat de innovaties bijdragen aan verbetering van zowel milieu alsook dierenwelzijn en diergezondheid. De minimumeis is dat dierenwelzijn en milieu door de innovatie niet achteruit mogen gaan. Gestreefd wordt naar verbetering van zowel dierenwelzijn als milieu (win-win maatregelen)." De gesloten stalsystemen waar luchtwassers onder vallen, dragen dus in de praktijk veel minder bij aan de luchtkwaliteit dan gedacht (zie bovenstaand WUR onderzoek), maar daarnaast zorgen ze volgens WUR (<https://edepot.wur.nl/557506>) ook nog eens voor een slechter stalklimaat voor de dieren: "voorbeelden van win-lose situaties zijn: het stellen van vergaande reductie-eisen voor de ammoniakemissie uit stallen. Bij emissiereducties van meer dan 60% in de melkveehouderij en meer dan 80% in de varkenshouderij krijgt bij de huidige beschikbare emissie-reducerende maatregelen een luchtwasser altijd de voorkeur boven een strostal of een systeem met mestschuiven (beide systemen die meer rekening kunnen houden met het dier)." https://files.wakkerdier.nl/app/uploads/2017/09/04093030/rapport-luchtwassers-2015.original.pdf?_ga=2.171562784.1851096042.1651750904-1872879109.1651750904

Rekening houdend met bovenstaande kanttekeningen, zijn de voorgestelde stikstof gerelateerde effecten van de uitbreiding zeer onzeker en daarmee negatieve effecten op de natuur niet uit te sluiten. Daarnaast kan de raad op basis van het huidige voorstel niet goed de toename van de geurbelasting afwegen omdat dit inzicht ontbreekt. Als raad staat u voor het maatschappelijke belang en ik hoop dat u deze overwegingen meeneemt in uw besluit.

Met vriendelijke groet,

Adjunct directeur en adviseur Landbouw & Milieu

Kapellerpoort 1
6041 HZ Roermond
Tel. [redacted]
www.nmflimburg.nl

Volg ons ook op sociale media:

